



Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Ústav primární, preprimární a speciální pedagogiky

Posudek oponenta/ky diplomové práce

Autor/ka: Michaela Dyrczyk
Název práce: Inkluzivní vzdělávání a postoj předškolních pedagogů k inkluzivnímu vzdělávání v Plzeňském kraji
Obor: Pedagogika předškolního věku se zaměřením na děti se speciálními potřebami
Rok: 2023
Vedoucí práce: Wolf Janet, Mgr. Ph.D. et Ph.D.
Oponent/ka práce: Zikl Pavel, doc. PhDr. Ph.D.

Obecné hodnocení

1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení

| | |
|--------------------------------------|---------------------------|
| Charakter práce: | teoreticko-empirická |
| Rozsah: 84 stránek. | odpovídající |
| Aktuálnost tématu: | 1 ----- |
| Vytyčení cíle práce: | 2 ----- |
| Jazyková a stylistická úroveň textu: | 2 ----- |
| Celková odborná úroveň textu: | 3 ----- |
| Celková formální úprava textu: | 1 ----- |
| Prezentace vlastního názoru: | 2 ----- |
| Použitá literatura: 38 titulů. | dostatečný počet, . |
| Přílohy (počet): 6 | vhodné pro doplnění textu |
| Využitelnost pro praxi: | 2 ----- |

Teoretická část

1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení

| | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Kvalita zpracování teoretické části: | 3 ----- ----- ----- |
| Použití citací v textu: | adekvátní |
| Kritické hodnocení použitých zdrojů: | nehodnoceno |
| <p>V první části práce autorka zpracovala témata vztahující se k řešené problematice (inkluze, legislativa, poradenský systém, inkluze v Plzeňském kraji). Prokázala schopnost práce se zdroji (včetně legislativy), s výjimkou statistických ročenek. Objevují se zde většinou pouze drobné nedostatky. V kapitole 2.2 je uvedeno, že formuláře PIPP (v práci nesprávně PPP, což je jedno ze ŠPZ) a IVP jsou na stránkách MŠMT, ale závazný formulář IVP je v příloze vyhlášky a PIPP závaznou podobu nemá. V kapitole 4.3 jsou popsána Střediska výchovné péče jako součást poradenského systému, což právně nejsou. Nejedná se o ŠPZ a nejsou ani zřízena dle školského zákona, což uvedeno není. Větší výhrady mám ke kapitole 2.3. V tabulce č. 1 je uveden nesprávný počet dětí s SVP v Plzeňském kraji – číslo 562 jsou pouze děti vykázané dle § 16 odst. 9 školského zákona (dále 16/9), chybí děti s jiným zdravotním postižením a děti s SVP z důvodu odlišných kulturních nebo životních podmínek. Celkem je v Plzeňském kraji více dětí s SVP – 705. V celé kapitole autorka pracuje pouze s daty 16/9 a pomíjí ostatní děti s SVP (obrázky 1, 2, tabulky 1,2; text kapitoly). Pravděpodobně vychází pouze z tabulky B1.3.1 (výkonové ukazatele Statistické ročenky), kde ale nejsou všechny děti s SVP. Práce je zaměřena na inkluzi a pro ilustraci stavu v Plzeňském kraji by bylo vhodné uvést data o vývoji počtu dětí s SVP v běžných MŠ a ve speciálních třídách / školách. Tyto údaje jsou v uvedeném zdroji dostupné.</p> | |

Empirická část

1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení

| | |
|---------------------------------------|-------------------------|
| Stanovení cíle výzkumu: | 2 ----- ----- ----- |
| Volba výzkumných metod: | 1 ----- ----- ----- |
| Stanovení a popis výzkumného souboru: | 2 ----- ----- ----- |
| Analýza a interpretace dat: | 3 ----- ----- ----- |
| Formální zpracování grafů a tabulek: | 3 ----- ----- ----- |
| Shrnutí zjištění: | 4 ----- ----- ----- |
| Diskuse výsledků: | 4 ----- ----- ----- |
| Celková kvalita zpracování výzkumu: | 3 ----- ----- ----- |

Ve výzkumné části práce oceňuji použití kvantitativního i kvalitativního výzkumu. U stanovených výzkumných otázek postrádám vazbu na teoretická východiska (např. Proč mají mít učitelky s kratší praxí více obtíží s asistentem pedagoga?). Drobnou výtku mám k výběru respondentek pro rozhovory. Z hlediska uvedených charakteristik se jedná o soubor poměrně homogenní (jen VŠ vzdělání, praxe 4-8 let – variabilita je 0 – cca 35), což zužuje spektrum postojů, zkušeností, názorů. Otázky mám také ke konstrukci dotazníku. Proč je u otázky 6

třeba vysvětlit pouze negativní postoj k inkluzi a ne i pozitivní? Takto postavená otázka respondentům podsouvá, že na odpovědi „negativní“ je něco nepatřičného, co je třeba vysvětlit, což může ovlivnit jejich odpovědi. Navíc je velmi problematické ptát se touto formou, protože pro většinu učitelů bude pojem „inkluzi“ znamenat něco jiného (např. může být na jedné straně dítě s lehkou dyslálií a na druhém pólu dítě s nízkou funkčním autismem atd.). Asi jen málo učitelů si představí celé spektrum dětí s SVP a dalších aspektů inkluze. Z obdobného důvodu prakticky nejde odpovědět na otázku 8 jinak, než „nejsem schopná“. Neexistuje totiž pedagog, který by byl schopen u všech dětí s celou škálou možných SVP zjistit specifické potřeby a najít sám odpovídající pedagogický přístup (navíc řada dětí potřebuje spíše speciálně pedagogický). Výsledek 27 % učitel je schopno spíše vypovídá o nedostatečné představě o úskalích procesu inkluze. Obdobně by bylo možné diskutovat i o dalších otázkách. Otázky na zjišťování znalostí jsou místy triviální (otázka 22) a vzhledem k nízkému počtu otázek a 50 % pravděpodobnosti správné odpovědi náhodnou volbou, je vypovídací hodnota této části poměrně nízká. V interpretaci výzkumu a diskusi chybí hlubší zamyšlení nad výsledky.

Závěrečné zhodnocení práce

Shrnutí:

Práce odpovídá požadavkům kladeným na DP a doporučuji ji k obhajobě.

Další náměty k obhajobě:

Vyjádřete se k připomínkám k výzkumu.

Při obhajobě předložte opravená / doplněná data (viz připomínky ke kapitole 2.3).

Podpis:

V Hradci Králové dne: 31. 05. 2023